

PRAVDĚPODOBNOST A STATISTIKA

Pravděpodobnost-2.část

Katedra kvantitativních metod FVL UO Brno

4. PŘEDNÁŠKA

Motivace

- $P(A)$ ... numerické ohodnocení možnosti nastoupení jevu A při provádění daného náhodného pokusu
- Po provedení pokusu máme k dispozici nějakou doplňující informaci (např. jev B) o výsledku sledovaného pokusu.
- Lze této informace využít? Obecně ano! $\implies$
- $P(A|B)$ ... numerické ohodnocení možnosti nastoupení sledovaného jevu A za této doplňující informace B

Motivace

- $P(A)$ ... numerické ohodnocení možnosti nastoupení jevu A při provádění daného náhodného pokusu
- Po provedení pokusu máme k dispozici nějakou doplňující informaci (např. jev B) o výsledku sledovaného pokusu.
  - Lze této informace využít? Obecně ano! $\implies$
  - $P(A|B)$ ... numerické ohodnocení možnosti nastoupení sledovaného jevu A za této doplňující informace B

Motivace

- $P(A)$ ... numerické ohodnocení možnosti nastoupení jevu A při provádění daného náhodného pokusu
- Po provedení pokusu máme k dispozici nějakou doplňující informaci (např. jev B) o výsledku sledovaného pokusu.
- Lze této informace využít? Obecně ano! $\implies$
- $P(A|B)$ ... numerické ohodnocení možnosti nastoupení sledovaného jevu A za této doplňující informace B

Motivace

- $P(A)$ ... numerické ohodnocení možnosti nastoupení jevu A při provádění daného náhodného pokusu
- Po provedení pokusu máme k dispozici nějakou doplňující informaci (např. jev B) o výsledku sledovaného pokusu.
- Lze této informace využít? Obecně ano! $\implies$
- $P(A|B)$ ... numerické ohodnocení možnosti nastoupení sledovaného jevu A za této doplňující informace B

Podmíněná pravděpodobnost

Nechť $P(A)$ je pravděpodobnost jevu A při daném systému podmínek.
Připojíme-li k tomuto systému další podmínsku, tj. nastoupení jevu B , hovoříme o *podmíněné pravděpodobnosti* jevu A za předpokladu, že nastal jev B .

Definice

Podmíněnou pravděpodobnost $P(A|B)$ definujeme vztahem:

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}, \quad P(B) \neq 0.$$

Podmíněná pravděpodobnost

Nechť $P(A)$ je pravděpodobnost jevu A při daném systému podmínek.

Připojíme-li k tomuto systému další podmínsku, tj. nastoupení jevu B , hovoříme o *podmíněné pravděpodobnosti* jevu A za předpokladu, že nastal jev B .

Definice

Podmíněnou pravděpodobnost $P(A|B)$ definujeme vztahem:

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}, \quad P(B) \neq 0.$$

Příklad 1

Jaká je pravděpodobnost, že při hodu dvěma kostkami padly 2 pětky, je-li známo, že součet ok je dělitelný pěti?

- jev A ... padnou 2 pětky
- jev B ... součet je dělitelný 5
 $(1+4, 4+1, 2+3, 3+2, 4+6, 6+4, 5+5)$

Příklad 1

Jaká je pravděpodobnost, že při hodu dvěma kostkami padly 2 pětky, je-li známo, že součet ok je dělitelný pěti?

- jev A ... padnou 2 pětky
- jev B ... součet je dělitelný 5
 $(1+4, 4+1, 2+3, 3+2, 4+6, 6+4, 5+5)$

Příklad 1

$$P(A \cap B) = \frac{1}{36}$$

$$P(B) = \frac{7}{36}$$

$$P(A/B) = \frac{\frac{1}{36}}{\frac{7}{36}} = \frac{1}{7}$$

Příklad 1

$$P(A \cap B) = \frac{1}{36}$$

$$P(B) = \frac{7}{36}$$

$$P(A|B) = \frac{\frac{1}{36}}{\frac{7}{36}} = \frac{1}{7}$$

Příklad 1

•

$$P(A \cap B) = \frac{1}{36}$$

•

$$P(B) = \frac{7}{36}$$

•

$$P(A/B) = \frac{\frac{1}{36}}{\frac{7}{36}} = \frac{1}{7}$$

Pravidlo o násobení pravděpodobností

Z předchozí definice vyjádříme

$$P(A \cap B) = P(A|B) \cdot P(B) = P(B|A) \cdot P(A).$$

Pravidlo o násobení pravděpodobností lze rozšířit na i na průnik s jevů
 $A_1, A_2, \dots, A_s$

$$P(A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_s) = P(A_1)P(A_2|A_1) \cdots P(A_s|A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_{s-1}).$$

Pro 3 jevy platí

$$P(A \cap B \cap C) = P(A) \cdot P(B|A) \cdot P(C|A \cap B).$$

Pravidlo o násobení pravděpodobností

Z předchozí definice vyjádříme

$$P(A \cap B) = P(A|B) \cdot P(B) = P(B|A) \cdot P(A).$$

Pravidlo o násobení pravděpodobností lze rozšířit na i na průnik s jevů
 $A_1, A_2, \dots, A_s$

$$P(A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_s) = P(A_1)P(A_2|A_1) \cdots P(A_s|A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_{s-1}).$$

Pro 3 jevy platí

$$P(A \cap B \cap C) = P(A) \cdot P(B|A) \cdot P(C|A \cap B).$$

Příklad 2

První dělník vyrábí denně 60 výrobků, z toho 10 % zmetků. Druhý dělník vyrábí denně 40 výrobků, z toho 5 % zmetků. Jaká je pravděpodobnost, že náhodně vybraný výrobek je zmetek a pochází od prvního resp. druhého dělníka?

Příklad 2

- jev $A_1 \dots$ výrobek pochází od 1. dělníka

$$P(A_1) = \frac{60}{100} = \frac{6}{10} = 0,6$$

- jev $A_2 \dots$ výrobek pochází od 2. dělníka

$$P(A_2) = \frac{40}{100} = \frac{4}{10} = 0,4$$

- jev $B \dots$ výrobek je zmetek

$$P(B) = \frac{6+2}{100} = \frac{8}{100} = 0,08$$

Příklad 2

- jev $A_1 \dots$ výrobek pochází od 1. dělníka

$$P(A_1) = \frac{60}{100} = \frac{6}{10} = 0,6$$

- jev $A_2 \dots$ výrobek pochází od 2. dělníka

$$P(A_2) = \frac{40}{100} = \frac{4}{10} = 0,4$$

- jev $B \dots$ výrobek je zmetek

$$P(B) = \frac{6+2}{100} = \frac{8}{100} = 0,08$$

Příklad 2

- jev $A_1 \dots$ výrobek pochází od 1. dělníka

$$P(A_1) = \frac{60}{100} = \frac{6}{10} = 0,6$$

- jev $A_2 \dots$ výrobek pochází od 2. dělníka

$$P(A_2) = \frac{40}{100} = \frac{4}{10} = 0,4$$

- jev $B \dots$ výrobek je zmetek

$$P(B) = \frac{6+2}{100} = \frac{8}{100} = 0,08$$

Příklad 2

- Výrobek je zmetek a pochází od 1. dělníka

$$P(A_1 \cap B) = ?$$

- Výrobek je zmetek, za podmínky, že je od 1. dělníka

$$P(B/A_1) = 0,1$$

•

$$P(A_1 \cap B) = P(A_1) \cdot P(B/A_1) = 0,6 \cdot 0,1 = 0,06$$

Příklad 2

- Výrobek je zmetek a pochází od 1. dělníka

$$P(A_1 \cap B) = ?$$

- Výrobek je zmetek, za podmínky, že je od 1. dělníka

$$P(B/A_1) = 0,1$$

•

$$P(A_1 \cap B) = P(A_1) \cdot P(B/A_1) = 0,6 \cdot 0,1 = 0,06$$

Příklad 2

- Výrobek je zmetek a pochází od 1. dělníka

$$P(A_1 \cap B) = ?$$

- Výrobek je zmetek, za podmínky, že je od 1. dělníka

$$P(B/A_1) = 0,1$$

-

$$P(A_1 \cap B) = P(A_1) \cdot P(B/A_1) = 0,6 \cdot 0,1 = 0,06$$

Příklad 2

- Výrobek je zmetek a pochází od 2. dělníka

$$P(A_2 \cap B) = ?$$

- Výrobek je zmetek, za podmínky, že je od 2. dělníka

$$P(B/A_2) = 0,05$$

•

$$P(A_2 \cap B) = P(A_2) \cdot P(B/A_2) = 0,4 \cdot 0,05 = 0,02$$

Příklad 2

- Výrobek je zmetek a pochází od 2. dělníka

$$P(A_2 \cap B) = ?$$

- Výrobek je zmetek, za podmínky, že je od 2. dělníka

$$P(B/A_2) = 0,05$$

•

$$P(A_2 \cap B) = P(A_2) \cdot P(B/A_2) = 0,4 \cdot 0,05 = 0,02$$

Příklad 2

- Výrobek je zmetek a pochází od 2. dělníka

$$P(A_2 \cap B) = ?$$

- Výrobek je zmetek, za podmínky, že je od 2. dělníka

$$P(B/A_2) = 0,05$$

•

$$P(A_2 \cap B) = P(A_2) \cdot P(B/A_2) = 0,4 \cdot 0,05 = 0,02$$

Nezávislé jevy

Jestliže $P(A/B) = P(A)$, říkáme, že jev A je **nezávislý** na jevu B . Nezávislost dvou jevů je oboustranná. Je-li jev A nezávislý na jevu B , pak také jev B je nezávislý na jevu A , tedy $P(B/A) = P(B)$.

Jsou-li jevy A a B nezávislé, pak

$$P(A \cap B) = P(A) \cdot P(B).$$

Daný vztah je nutnou i postačující podmínkou nezávislosti.

Nezávislé jevy

Mějme množinu náhodných jevů $A_i, i = 1, 2, \dots, n$. U této množiny jevů rozlišujeme nezávislost **párovou** (tj. nezávislost každé dvojice jevů) a nezávislost **vzájemnou**. Jevy nazýváme **vzájemně nezávislé** (dále jen nezávislé), právě když pro libovolnou podmnožinu $\{A_{i1} \cap \dots \cap A_{ir}\}$ množiny $\{A_1, \dots, A_n\}$ jevů, $2 \leq r \leq n$, platí

$$P(A_{i1} \cap \dots \cap A_{ir}) = P(A_{i1}) \cdots P(A_{ir}).$$

Tento vztah musí platit pro všechny dvojice, trojice, atd. až n -tice náhodných jevů $A_1, \dots, A_n$. Pro skupinu nezávislých jevů pak platí

$$P(A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_s) = P(A_1) \cdot P(A_2) \cdots P(A_s).$$

Pravidlo o sčítání pravděpodobností

Pst sjednocení libovolných jevů A a B se rovná

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B).$$

Obecně pro s libovolných jevů $A_1, A_2, \dots, A_s$ má *pravidlo o sčítání pravděpodobností* tvar

$$\begin{aligned} P(A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_s) &= \sum_{i=1}^s P(A_i) - \sum \sum P(A_i \cap A_j) + \\ &+ \sum \sum \sum P(A_i \cap A_j \cap A_k) + \dots + \\ &+ (-1)^{s-1} P(A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_s) \end{aligned}$$

Pravidlo o sčítání pravděpodobností

Pst sjednocení libovolných jevů A a B se rovná

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B).$$

Obecně pro s libovolných jevů $A_1, A_2, \dots, A_s$ má *pravidlo o sčítání pravděpodobností* tvar

$$\begin{aligned} P(A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_s) &= \sum_{i=1}^s P(A_i) - \sum \sum P(A_i \cap A_j) + \\ &+ \sum \sum \sum P(A_i \cap A_j \cap A_k) + \dots + \\ &+ (-1)^{s-1} P(A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_s) \end{aligned}$$

Například pro $s = 3$ dostáváme

$$\begin{aligned} P(A_1 \cup A_2 \cup A_3) &= P(A_1) + P(A_2) + P(A_3) - P(A_1 \cap A_2) - \\ &\quad - P(A_1 \cap A_3) - P(A_2 \cap A_3) + P(A_1 \cap A_2 \cap A_3). \end{aligned}$$

Výpočet pesti nastoupení alespoň jednoho z jevů $A_1, A_2, \dots, A_s$ lze zjednodušit v následujících dvou případech:

- Pro s **neslučitelných** jevů $A_1, A_2, \dots, A_s$ platí

$$P(A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_s) = P(A_1) + P(A_2) + \dots + P(A_s).$$

- Pro s **nezávislých** jevů $A_1, A_2, \dots, A_s$ platí

$$P(A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_s) = 1 - P(\overline{A_1})P(\overline{A_2}) \cdots P(\overline{A_s}).$$

Odrozeno užitím de Morganova pravidla.

Výpočet pesti nastoupení alespoň jednoho z jevů $A_1, A_2, \dots, A_s$ lze zjednodušit v následujících dvou případech:

- Pro s **neslučitelných** jevů $A_1, A_2, \dots, A_s$ platí

$$P(A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_s) = P(A_1) + P(A_2) + \dots + P(A_s).$$

- Pro s **nezávislých** jevů $A_1, A_2, \dots, A_s$ platí

$$P(A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_s) = 1 - P(\overline{A_1})P(\overline{A_2}) \cdots P(\overline{A_s}).$$

Odrozeno užitím de Morganova pravidla.

Příklad 3

O daném návrhu nezávisle na sobě hlasují 3 osoby označené A , B a C . Osoba A nebude souhlasit s návrhem s pravděpodobností 0,7, osoba B nebude souhlasit s pravděpodobností 0,5 a osoba C s pravděpodobností 0,3. Jaká je pravděpodobnost, že návrh bude zamítnut, jestliže k zamítnutí stačí, aby alespoň jedna osoba nesouhlasila s návrhem?

Příklad 3

$$\begin{aligned}P(A \cup B \cup C) &= P(A) + P(B) + P(C) - \\&\quad - P(A \cap B) - P(A \cap C) - P(B \cap C) + \\&\quad + P(A \cap B \cap C) = \\&= 0,7 + 0,5 + 0,3 - \\&\quad - 0,7 \cdot 0,5 - 0,7 \cdot 0,3 - 0,5 \cdot 0,3 + \\&\quad + 0,7 \cdot 0,5 \cdot 0,3 = 0,895\end{aligned}$$

nebo

$$\begin{aligned}P(A \cup B \cup C) &= 1 - P(\overline{A \cup B \cup C}) = 1 - P(\overline{A} \cap \overline{B} \cap \overline{C}) = \\&= 1 - P(\overline{A}) \cdot P(\overline{B}) \cdot P(\overline{C}) = 1 - 0,3 \cdot 0,5 \cdot 0,7 = 0,895\end{aligned}$$

Příklad 3

$$\begin{aligned}P(A \cup B \cup C) &= P(A) + P(B) + P(C) - \\&\quad - P(A \cap B) - P(A \cap C) - P(B \cap C) + \\&\quad + P(A \cap B \cap C) = \\&= 0,7 + 0,5 + 0,3 - \\&\quad - 0,7 \cdot 0,5 - 0,7 \cdot 0,3 - 0,5 \cdot 0,3 + \\&\quad + 0,7 \cdot 0,5 \cdot 0,3 = 0,895\end{aligned}$$

nebo

$$\begin{aligned}P(A \cup B \cup C) &= 1 - P(\overline{A \cup B \cup C}) = 1 - P(\overline{A} \cap \overline{B} \cap \overline{C}) = \\&= 1 - P(\overline{A}) \cdot P(\overline{B}) \cdot P(\overline{C}) = 1 - 0,3 \cdot 0,5 \cdot 0,7 = 0,895\end{aligned}$$

Příklad 4

Z úplné sady 32 karet náhodně vybereme 1 kartu. Značí-li jev A , že vytažená karta je zelená, jev B že vytažená karta je eso, určete pravděpodobnost jevů A , B , $A \cap B$, $A \cup B$. Jsou oba jevy nezávislé?

$$P(A) = \frac{8}{32} = \frac{1}{4}$$

$$P(B) = \frac{4}{32} = \frac{1}{8}$$

Příklad 4

Z úplné sady 32 karet náhodně vybereme 1 kartu. Značí-li jev A , že vytažená karta je zelená, jev B že vytažená karta je eso, určete pravděpodobnost jevů A , B , $A \cap B$, $A \cup B$. Jsou oba jevy nezávislé?

$$P(A) = \frac{8}{32} = \frac{1}{4}$$

$$P(B) = \frac{4}{32} = \frac{1}{8}$$

Příklad 4

$$P(A \cap B) = \frac{1}{32} = P(A)P(B/A) = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{8} = \frac{1}{32}$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{1}{4} + \frac{1}{8} - \frac{1}{32} = \frac{11}{32}$$

$$P(A) \cdot P(B) = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{8} = \frac{1}{32} = P(A \cap B)$$

Jevy A a B jsou nezávislé.

Příklad 4

$$P(A \cap B) = \frac{1}{32} = P(A)P(B/A) = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{8} = \frac{1}{32}$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{1}{4} + \frac{1}{8} - \frac{1}{32} = \frac{11}{32}$$

$$P(A) \cdot P(B) = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{8} = \frac{1}{32} = P(A \cap B)$$

Jevy A a B jsou nezávislé.

Příklad 4

•

$$P(A \cap B) = \frac{1}{32} = P(A)P(B/A) = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{8} = \frac{1}{32}$$

•

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{1}{4} + \frac{1}{8} - \frac{1}{32} = \frac{11}{32}$$

•

$$P(A) \cdot P(B) = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{8} = \frac{1}{32} = P(A \cap B)$$

Jevy A a B jsou nezávislé.

Úplná pravděpodobnost

Definice

Jevy $H_1, H_2, \dots, H_n$ tvoří úplný systém neslučitelných jevů, jestliže jsou vzájemně neslučitelné a $\bigcup_{i=1}^n H_i = \Omega$.

Potom zřejmě platí

$$\begin{aligned} P\left(\bigcup_{i=1}^n H_i\right) &= P(H_1 \cup H_2 \cup \dots \cup H_n) = \\ &= P(H_1) + P(H_2) + \dots + P(H_n) = \sum_{i=1}^n P(H_i) = 1. \end{aligned}$$

Úplná pravděpodobnost

Definice

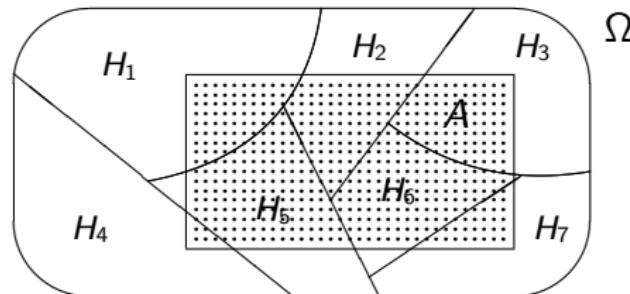
Jevy $H_1, H_2, \dots, H_n$ tvoří úplný systém neslučitelných jevů, jestliže jsou vzájemně neslučitelné a $\bigcup_{i=1}^n H_i = \Omega$.

Potom zřejmě platí

$$\begin{aligned} P\left(\bigcup_{i=1}^n H_i\right) &= P(H_1 \cup H_2 \cup \dots \cup H_n) = \\ &= P(H_1) + P(H_2) + \dots + P(H_n) = \sum_{i=1}^n P(H_i) = 1. \end{aligned}$$

Úplná pravděpodobnost

Dále se budeme za tohoto předpokladu zajímat o pst jevu A , když známe podmíněné psti $P(A|H_i)$ a psti $P(H_i)$, $i = 1, 2, \dots, n$.

Úplná pravděpodobnost

Věta

Za uvedených předpokladů je pst jevu A rovna

$$P(A) = \sum_{i=1}^n P(H_i)P(A|H_i).$$

Uvedený vztah nazýváme *formulí úplné pravděpodobnosti* jevu A

Jevy H_i se nazývají *hypotézami* jevu A a o jevech $H_1, H_2, \dots, H_n$ říkáme, že tvoří *úplný systém hypotéz* jevu A .

Úplná pravděpodobnost

Věta

Za uvedených předpokladů je pst jevu A rovna

$$P(A) = \sum_{i=1}^n P(H_i)P(A|H_i).$$

Uvedený vztah nazýváme *formulí úplné pravděpodobnosti* jevu A

Jevy H_i se nazývají *hypotézami* jevu A a o jevech $H_1, H_2, \dots, H_n$ říkáme, že tvoří *úplný systém hypotéz* jevu A .

Bayesův vzorec

Víme-li, že výsledkem náhodného pokusu je jev A , můžeme stanovit také podmíněné pravděpodobnosti $P(H_i|A)$ hypotéz H_i vzhledem k jevu A pomocí *Bayesova vzorce*

$$P(H_i|A) = \frac{P(H_i)P(A|H_i)}{\sum_{j=1}^n P(H_j)P(A|H_j)}, \quad i = 1, 2, \dots, n.$$

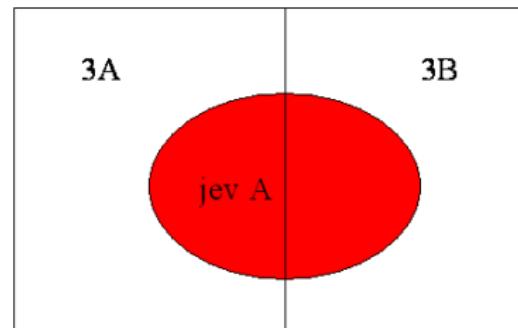
Vztah plyne z věty o násobení pravděpodobností a z formule úplné pravděpodobnosti.

Příklad 5

Na gymnáziu je v 3.A 13 chlapců a 16 děvčat, v 3.B je 14 chlapců a 12 děvčat. Náhodně vybereme v každé třídě po 1 studentovi a z těchto 2 opět náhodně vybereme jednoho. S jakou pravděpodobností to bude chlapec?

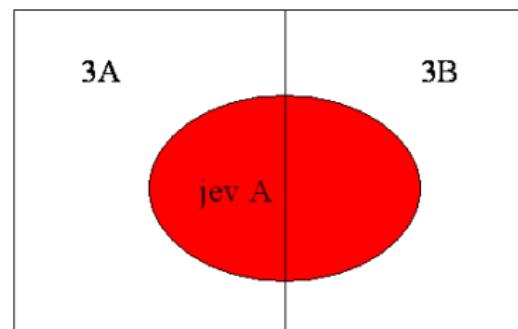
Příklad 5

- jev A ...je to chlapec
- jev B_1 ...je z 3.A
- jev B_2 ...je z 3.B

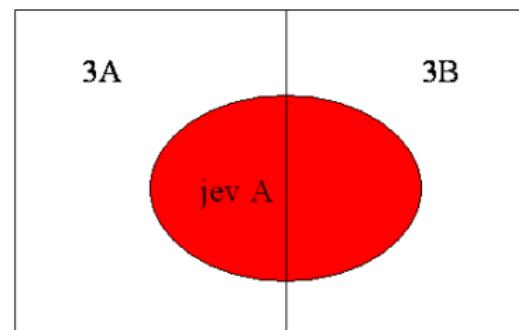
Příklad 5

- jev A ...je to chlapec
- jev B_1 ...je z 3.A
- jev B_2 ...je z 3.B

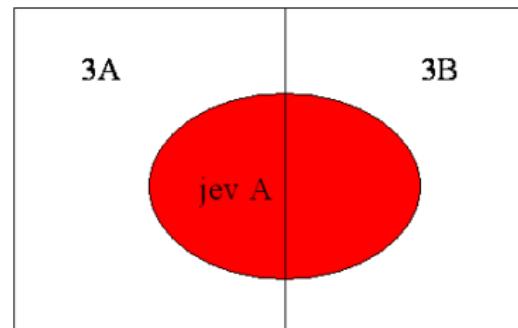
Příklad 5

- jev A ...je to chlapec
- jev B_1 ...je z 3.A
- jev B_2 ...je z 3.B

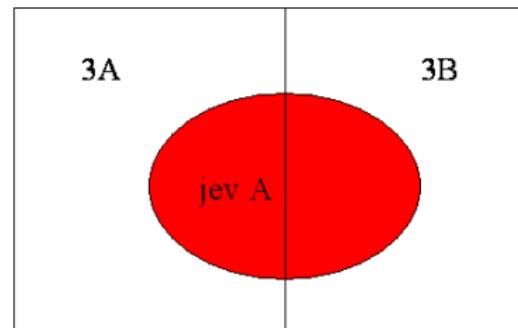
Příklad 5

- $P(B_1) = P(B_2) = \frac{1}{2}$
- $P(A/B_1) = \frac{13}{29}$
- $P(A/B_2) = \frac{14}{26}$

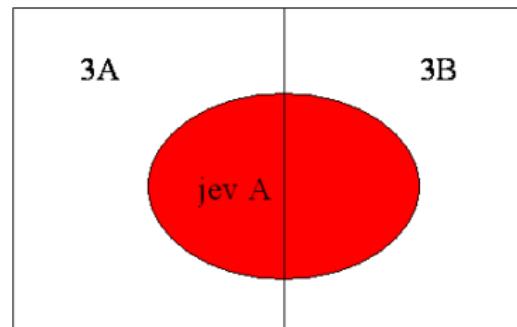
Příklad 5

- $P(B_1) = P(B_2) = \frac{1}{2}$
- $P(A/B_1) = \frac{13}{29}$
- $P(A/B_2) = \frac{14}{26}$

Příklad 5

- $P(B_1) = P(B_2) = \frac{1}{2}$
- $P(A/B_1) = \frac{13}{29}$
- $P(A/B_2) = \frac{14}{26}$

Příklad 5

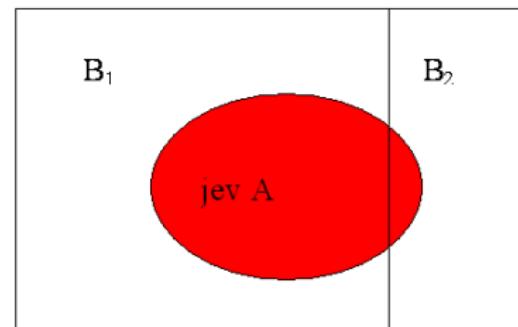
$$P(A) = P(B_1) \cdot P(A|B_1) + P(B_2) \cdot P(A|B_2) = \frac{1}{2} \cdot \frac{13}{29} + \frac{1}{2} \cdot \frac{14}{26} = 0,493$$

Příklad 6

Je známo, že 90 % výrobků odpovídá standardu. Byla vypracována zjednodušená kontrolní zkouška, která u standardního výrobku dá kladný výsledek s pravděpodobností 95 %, kdežto u výrobku nestandardního s pravděpodobností 20 %. Jaká je pravděpodobnost, že výrobek, u kterého zkouška proběhla kladně, je standardní?

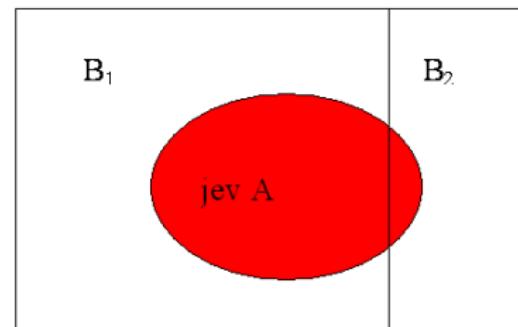
Příklad 6

- jev A ... zkouška výrobku
dopadla kladně
- jev B_1 ... výrobek je standardní
- jev B_2 ... výrobek není
standardní

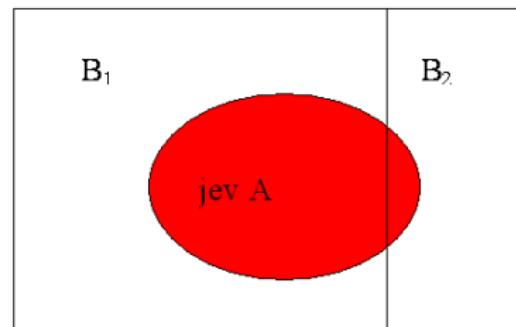
Příklad 6

- jev A ... zkouška výrobku dopadla kladně
- jev B_1 ... výrobek je standardní
- jev B_2 ... výrobek není standardní

Příklad 6

- jev A ... zkouška výrobku dopadla kladně
- jev B_1 ... výrobek je standardní
- jev B_2 ... výrobek není standardní

Příklad 6

- jev A ... zkouška výrobku
dopadla kladně
- jev B_1 ... výrobek je standardní
- jev B_2 ... výrobek není
standardní
- $P(B_1) = 0,9$
- $P(B_2) = 0,1$
- $P(A|B_1) = 0,95$
- $P(A|B_2) = 0,2$

Příklad 6

- jev A ... zkouška výrobku
dopadla kladně
  - jev B_1 ... výrobek je standardní
  - jev B_2 ... výrobek není
standardní
- $P(B_1) = 0,9$
  - $P(B_2) = 0,1$
  - $P(A|B_1) = 0,95$
  - $P(A|B_2) = 0,2$

Příklad 6

- jev A ... zkouška výrobku dopadla kladně
- jev B_1 ... výrobek je standardní
- jev B_2 ... výrobek není standardní

- $P(B_1) = 0,9$
- $P(B_2) = 0,1$
- $P(A/B_1) = 0,95$
- $P(A/B_2) = 0,2$

Příklad 6

- jev A ... zkouška výrobku dopadla kladně
- jev B_1 ... výrobek je standardní
- jev B_2 ... výrobek není standardní

- $P(B_1) = 0,9$
- $P(B_2) = 0,1$
- $P(A|B_1) = 0,95$
- $P(A|B_2) = 0,2$

Příklad 6

Pravděpodobnost, že výrobek, u něhož zkouška dala kladný výsledek, je standardní, je rovna

$$\begin{aligned} P(B_1/A) &= \frac{P(B_1) \cdot P(A/B_1)}{P(B_1) \cdot P(A/B_1) + P(B_2) \cdot P(A/B_2)} = \\ &= \frac{0,9 \cdot 0,95}{0,9 \cdot 0,95 + 0,1 \cdot 0,2} = 0,977 \end{aligned}$$

Základní literatura

- MANN, P.S. Introductory Statistics. 6th edition. Hoboken: Wiley, 2007. ISBN 978-0-471-75530-2.
- MOUČKA, J., RÁDL, P. Matematika pro studenty ekonomie. 1. vyd. Grada 2010. ISBN 978-80-247-3260-2.
- NEUBAUER, J., SEDLAČÍK, M., KŘÍŽ, O. Základy statistiky – Aplikace v technických a ekonomických oborech. Grada 2012. ISBN: 978-80-247-4273-1.
- ŘEZANKOVÁ, H. Analýza dat z dotazníkových šetření. 2. vydání, Professional Publishing, 2010. ISBN: 9788074310195.

Doporučená literatura

- AGRESTI, A. Categorical Data Analysis. Second Edition. Wiley 2002.
ISBN: 0-471-36093-7.
- ANDĚL, J. Statistické metody. 3. vydání. Praha: Matfyzpress, 2003. ISBN 80-86732-08-8.
- ANDĚL, J. Základy matematické statistiky. 2. vyd. Praha: Matfyzpress, 2007, 358 s. ISBN 978-80-7378-001-2.
- VÁGNER, M. Integrální počet funkcí jedné proměnné. 1. vydání. Brno: UO, 2005, 126 s. ISBN 80-7231-025-9.
- VÁGNER, M., KAŠTÁNKOVÁ, V. Posloupnosti a řady. 1. vydání. Brno: UO, 2006. ISBN 80-7231-131-X.